

AKRABA VE TEALLUKAT İLE DOSTLUK

Her insan, daima; diğeri insanların yardımlarına muhtaçtır. Bunun için insanların biri birleriyle bağılıklarını kuvvetlendirmeleri kendi menfaatları icabıdır. Akıllı insanlar her zaman dost kazanmağa ve kazandıkları dostları kaybetmemeğe bakarlar. Bir mektepte okumuş ve bu suretle aralarında sevgi ve dostluk teessüs etmiş olan insanlar daima bu dostluklarını yaşatmak için fırsatlar kollarlar ve dostluklarını daima yenilemeye çalışırlar. Aynı meslekte bulunanlar da bir meslek kardeşliği yaşatırlar. Bunların hepsi, birbirinden kuvvet almak ve hayat yolunda biri birinin ellerini tutmak ve sendeledikleri vakit düşmelerini temin etmek içindir.

Akraba ise böyle sonradan kazanılmış olmayıp insanın esas ve tabii dostlarıdır. Bunların tabii dostluklarını zayıf etmek veya görüşmemek suretile bu dostluğu zafa uğratmak, eldeki serveti bırakıp başka yerlerde servet aramak kabilinden gayri tabii bir hareket olur. Bunun içindir ki **Kur'anda**, akraba ve teallukattan münasebeti kesmek men edilmiş ve sıla-i rahim (akrabaya münasebeti temdit) etmek emir buyrulmuştur. [1]

Peygamberimiz de bir hadislerinde: **Allah'a** şerik koşmayarak ibadette bulunmanın ve namaz kılıp zekât ver-

[1] والدين يتقضون عهد الله من بعد ميثاقه ويقطعون ما أمر الله به أن يوصل الآية

menin cennete girmeye sebep olacağını söylerlerken bunlara bir de akraba ve teallûkat ile münasebette bulunmayı ve bunlara yardım etmeyi ilâve buyurmuşlardır. [1]

Bunun aksi olarak akrabasile münasebeti kesen kimsenin de cennete girmeyeceğini diğer bir hadislerinde açıkça bildirmişlerdir.

Akrabasile münasebeti kesmiyen kimsenin rızkı bol ve ömrü uzun olacağı hakkında da bir hadîs vardır. [2]

Bir insanın ana baba, kardeş ve saire gibi akrabasından her hangi bir kimse din ayrılığı ile başka bir yola gitmiş olsa dahi müslümanlık, onunla münasebeti kesmemeyi ve ona iyilik etmeyi men eylememektedir. Bir âyette: «sizinle muharebe etmeyen ve sizi yurdunuzdan çıkarmağa uğraşmayan akrababanıza iyilik etmekten **Allah** teâlâ sizi men etmez...» [3] buyrulmuştur.

Ebubekir'in büyük kızı **Esmâ**, kendisini ziyarete gelmiş olan validesini kabulde tereddüt etmiş ve nasıl hareket edeceğini **Peygamber**'imizden sorması üzerine onun kabul edilerek kendisine güzel muamelede bulunulması cevabı verilmişti.

[1] ان رجلاً قال يا رسول الله اخبرني بعمل يدخلني الجنة فقال القوم ما له مال فقال رسول الله صلعم ارب ماله فقال النبي صلعم تعبد الله لا تشرك به شيئاً وتقيم الصلاة وتؤتي الزكاة وتصل الرحم ذرها قال كأنه كان على راحلته. صحيح البخارى - كتاب الادب لا يدخل الجنة قاطع. صحيح البخارى - كتاب الادب

[2] من سره ان يبسط له في رزقه وان ينسأله في اثره فليصل رحمه. صحيح البخارى - كتاب الادب

[3] لا ينهكم الله عن الدين لم يقاتلوكم في الدين ولم يخرجوكم من دياركم ان تبروهم وتقسطوا اليهم.

Kur'anda: «onlarla güzelce ve dostça geçin..» [1] buyrulmakta olduğundan müşrik olan ana ve babaya karşı güzel muameleden ayrılmamanın ve onlara hürmette kusur etmemenin vacip olduğuna kail olanlar vardır.

Ömer -el-Faruk, kıymetli bir libas satıldığını görerek cüma günleri ve hariçten hey'etler geldiği günlerde giymek üzere bunu satın almasını **Peygamberimize** söylemiş, **Peygamberimiz** de bu çeşit libasları giymiyeceğini bildirmişti. Bilâhare bu cins libaslardan **Peygamberimize** bir kaç dane getirilmiş, **Peygamberimiz** de bunlardan birini **Ömer-el-Faruk'a** göndermişlerdi. **Ömer-elFaruk**, bu cins libasları **Peygamberimiz** giymediği gibi kendisi dahi giymiyeceğini söylediğinden, **Peygamberimiz**, bunu ona giymek için değil, satmak veya başka bir kimseye vermek için göndermiş olduklarını bildirmeleri üzerine **Ömer -el-Faruk** ta onu henüz islâm dinine girmemiş olan ve **Mekke'de** bulunan kardeşine göndermişti [2]

Din ayrılığı olmakla beraber kardeşlerin ve umumiyetle insanların biri birleriyle dost olmaları ve hayat yolunda biri birine yardım etmeleri İslâm'ın emirleri cümlesindedir.

[1] وانجاهك على ان تشرك بي ما ليس لك به علم فلا تطعها وصاحبها في الدنيا
معروفاً الآية 31×15

[2] رأى عمر حلة سيرة تباع فقال يا رسول الله اتبع هذه والبسها يوم الجمعة واذا جاءك الوفود قال انما يبس هذه من لاجلاق له فأتى النبي صلعم منها بحل فارسى الى عمر بحلة فقال كيف البسها وقد قلت فيها ما قلت قال انى لم اعطكها لتلبسها ولكن تبسها وتكسوها فارسى بها عمر الى اخ له من اهل مكة قبل ان يسلم. صحيح البخارى- كتاب الادب.